

24. august 2018

EM 2018/53

Vi fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsorden for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at fremsætte forslag til ændring af Inatsisartutloven om alkoholⁱ, således at butikkernes salg af alkoholholdige drikke mandag til lørdag må finde sted fra kl. 10 til kl. 20.

(Medlemmerne af Inatsisartut Justus Hansen og Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraterne)

Begrundelse

Det gennemsnitlige alkoholforbrug i Grønland er i dag kun halvt så stort, som det var i slutningen af 80'erne. Faktisk er i dag lavere end i f.eks. Danmark. Vi har imidlertid fortsat problemer med drikkemønstret, som i for høj grad er præget af rus-drikkeri: Alt for mange drikker umådeholdent, når de indtager alkohol.

Vi skal gerne nå dertil, hvor alkohol ses som et nydelsesmiddel, som kan indtages til hverdag og fest, men som oftest kun i moderate mængder. Et nydelsesmiddel, som vi omgås naturligt og ansvarligt, det vil sige med mådehold.

Alkoholpolitiske tiltag bør have fokus herpå.

En række af de gældende restriktioner kan næppe antages at have nogen effekt i forhold til rus-drikkeri, og i nogle tilfælde skader de formentlig mere end de gavner.

De gældende restriktioner i salgstiderne fremmer indkøb i større mængder, hvilket ikke alle har let ved at administrere. Når flaskerne først er i huset, fristes man til at tage hul på dem – også de flasker, som var købt til senere brug. Restriktionerne kan dermed bidrage til at fremme rus-drikkeri, stik imod hensigten.

Efter de regler, som i dag regulerer salg af alkoholholdige drikkeⁱⁱ, må salg finde sted mandag til fredag fra kl. 09 til kl. 18, og lørdag fra kl. 10 til kl. 14. Salg må ikke finde sted søndag og på helligdage.

Vi foreslår, at alkoholholdige drikke mandag til lørdag skal kunne sælges fra kl. 10 til kl. 20. Altså i det tidsrum, som mange ville betegne som butikkernes "almindelige åbningstid".

Det primære sigte med forlaget er at bidrage til at normalisere forholdet til alkohol og at reducere rus-drikkeri.

Samtidig forventes forslaget at medføre en tidsmæssig udspreddning af alkoholsalget, så eksisterende problemer med "alkohol-køer" begrænses, ligesom forslaget forventes at reducere de eksisterende problemer med illegalt salg af alkohol.

Endelig vil forslaget naturligvis give landets borgere en øget frihed til at foretage deres indkøb på de tidspunkter, der passer den enkelte borger bedst.

Hvad vil forslaget så betyde for alkoholforbruget? Vil en udvidelse af salgstiderne indebære et væsentligt øget salg, og dermed et væsentligt øget forbrug?

Det korte svar er nej! Erfaringerne fra en tidligere udvidelse af salgstiderne for stærke drikke her i landet tyder på, at en udvidelse af salgstiden ikke, eller kun i beskedent omfang, medfører en forøgelse af det samlede forbrug af alkoholⁱⁱⁱ. Den samme erfaring er gjort i Sverige^{iv}.

Og så ved vi godt, at Sundhedsdepartementet straks vil påberåbe sig, at undersøgelser ifølge WHO har vist, at restriktioner på salg af alkohol generelt virker begrænsende på forbruget af alkohol, og at WHO derfor anbefaler restriktioner.

Men selv med en udvidelse af salgstiderne vil vi fortsat have en overflod af restriktioner, og i tillæg hertil tårnhøje afgifter, som i sig selv begrænser forbruget.

Og lad os så igen lige minde om, at det i dag ikke er det gennemsnitlige alkoholforbrug, som udgør den primære trussel mod folkesundheden, men derimod drikkemønsteret, eller sagt med andre ord: rusdrikkeriet.

Forestil jer, at vi forbyder salg af alkoholholdige drikke alle andre dage end fredag. Vil det reducere salget og dermed forbruget? Ja, det er bestemt tænkeligt, i hvert fald ifølge WHO. Men vil det reducere rusdrikkeriet? Eller vil folk tvært imod købe ind til en hel uge og så fristes til alligevel at drikke det hele samme dag?

Generelle anbefalinger fra WHO er gode at lade sig inspirere af – men de fritager os ikke fra at tænke selv...

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Implementering af forslaget vil kræve udarbejdelse af et lovforslag. De administrative ressourcer, som vil skulle afsættes hertil, forventes, inkl. oversættelse, høring og lovteknisk gennemgang, ikke at overstige et halvt årsværk.

Forslaget forventes ikke at indebære et (væsentligt) øget salg af alkoholholdige drikke, og dermed heller ikke en (væsentlig) forøgelse af Landskassens indtægter på alkoholafgiften.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv.

Forslaget forventes ikke at indebære et (væsentligt) øget salg af alkoholholdige drikke, og dermed heller ikke en (væsentlig) forøgelse af detailhandelens indtægter herfra.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne.

Ingen

---

i Inatsisartutlov nr. 35 af 23. november 2017 om alkohol.

ii § 25 i Inatsisartutloven om alkohol.

iii Fra slutningen af 1992 og frem til udgangen af 2000 var det i Grønland kun muligt at købe stærke drikke i tidsrummet mandag til fredag fra kl. 12.00 til 18.00 og lørdag fra kl. 11.00 til 13.00. I 2001 blev tidsrummet for salg af stærke drikke udvidet med i alt 17 timer ugentligt (Mandag til fredag kl. 09.00-18.00 samt lørdag kl. 09.00 til 13.00). Udvidelsen af salgstiden for stærke drikke medførte imidlertid kun en ubetydelig stigning i det samlede forbrug af stærke drikke (forbruget af vin steg med 6,5%, mens forbruget af spiritus faktisk faldt med 5,5%). Både for spiritus og vin var ændringerne så små, at de ifølge Grønlands Statistik reelt kan være udtryk for lagerforskydninger.

(<http://www.stat.gl/publ/kl/AL/2001/pdf/1975-2001-mi%20imigassamik%20aalakoornartortalimmik%20Kalaallit%20Nunaannut%20eqqussineq.pdf>)

iv Efter igennem en årrække at have haft lukket om lørdagen, udvidedes åbningstiderne i systembolaget i 2001 til også at omfatte lørdag, kl. 10.00 til (senest) 15.00. Denne – ganske væsentlige – udvidelse medførte en forøgelse af salget, men ikke på mere end 3,6 %.

(<http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.321.3282&rep=rep1&type=pdf>)